

## ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική έκθεσης πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1991

Αξιότιμες Κύριες Γενικές,

Ό άπολογισμὸς τῆς ἐρευνητικῆς ἐργασίας τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἀρχαιότητος κατὰ τὸ 1991 ἔχει κατὰ προγράμματα ὡς ἔξῆς:

I. Στὸ Νεολιθικὸ Πρόγραμμα ἡ συντάκτρια Α. Ὁρφανίδη-Γεωργιάδη ὀλοκλήρωσε τὴν συγγραφὴν καὶ τοῦ δεύτερου τόμου τοῦ Corpus Νεολιθικῶν εἰδωλίων τῆς Θεσσαλίας. "Οσον ἀφορᾶ τὸν πρῶτο τόμο, ἀναμένεται ἡ σχετικὴ ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς προκειμένου νὰ ἀρχίσει ἡ ἔκδοσή του. Στὰ πλαίσια τοῦ ἐρευνητικοῦ τῆς προγράμματος ἡ κ. Ὁρφανίδη μετέβη καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος στὴν Θεσσαλία προκειμένου νὰ συνεχίσει τὴν συγκέντρωση, καταγραφή, κωδικοποίηση καὶ φωτογράφηση νεολιθικῶν εἰδωλίων ἀπὸ ίδιωτικὲς συλλογές. Ἐπίσης, συνέχισε τὴν ἐνημέρωση τοῦ Νεολιθικοῦ Βιβλιογραφικοῦ Ἀρχείου τοῦ Κέντρου καὶ τοῦ Ἀρχείου Εἰδωλίων ἀπὸ τὴν Νεολιθικὴν Ἑλλάδα. Δημοσιεύθηκαν τὰ ἄρθρα τῆς:

α) «Neolithic Thessaly and Sporades. Remarks on Cultural Contacts Between Sesklo, Dimini and Aghios Petros Based on Trace Element Analysis and Archaeological Evidence», *Oxford Journal of Archaeology* 10 (1991) 307-313.

β) «Νεολιθικὰ ἀνθρωπόμορφα εἰδώλια τῆς Λακωνίας», *Λακωνικαὶ Σπουδαὶ* I' (1991) 483-495.

γ) «Πορτρέτα ἀπὸ τὴν Νεολιθικὴ Θεσσαλία», *Ἀρχαιολογία* 38 (1991) 44-49 καὶ κατετέθη πρὸς δημοσίευση ἄρθρο τῆς στὸ περιοδικὸ *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici*.

II. Στὸ Κρητομυκηναϊκὸ Πρόγραμμα ὁ συντάκτης Χ. Μπουλώτης συνέχισε τὴν ἐρευνητικὴν τοῦ ἐργασία πάνω σὲ διάφορα θέματα Κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας καὶ κατέθεσε πρὸς δημοσίευση σχετικὰ ἄρθρα. "Ελαβε μέρος στὶς ἀνασκαφὲς τοῦ προϊστορικοῦ οἰκισμοῦ στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας καὶ στὴν Ἀρχαία Ήλιδα.

Ἡ συντάκτρια Δ. Δανιηλίδου ὀλοκλήρωσε τὴν «Βιβλιογραφία τῆς Κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας (1876-1990)» γιὰ τὴν ὁποίᾳ ἀναμένεται ἡ τελικὴ ἔγχριση προκειμένου νὰ δημοσιευθεῖ στὴν σειρὰ μονογραφιῶν τοῦ Κ.Ε.Α. Συνέχισε ἐπίσης τὴν συγ-

κέντρωση δελτίων ἀπὸ βιβλία καὶ περιοδικά γιὰ τὸ γενικὸ «Βιβλιογραφικὸ Ἀρχεῖο τῆς Προϊστορικῆς Ἑλλάδος», ἐργασία μὲ τὴν ὅποια ἀσχολήθηκε κυρίως κατὰ τὴν μηνικία ἐρευνητική της ἄδεια.

**III. Στὸ Κλασσικὸ Πρόγραμμα** (Τοπικά ιερὰ- Λατρεῖες) ἡ Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. συνέχισε τὴν συγκέντρωση στοιχείων γιὰ τὰ ιερὰ καὶ τὶς λατρεῖες τῆς Ακαδημίας. Δημοσιεύθηκε τὸ ἄρθρο της:

«Hermes and the Child Dionysos: What did Pausanias see on the Amyklai Throne?» στὸν τόμο *Stips Votiva. Papers presented to C.M. Stibbe* (Amsterdam 1991) 143-148. Κύρια ἐνασχόλησή της κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ὑπῆρξε ἡ συγγραφὴ τεύχους τῆς σειρᾶς *Corpus Vasorum Antiquorum* (βλ. παρακάτω).

‘Ἡ συντάκτρια A. Μουστάκα ἀσχολήθηκε μὲ τὴν σύνταξη μελέτης γιὰ τὰ ιερὰ τῆς Ἡλείας. ‘Ἡ ἀνακοίνωσή της στὸ διεθνὲς συνέδριο «Ἀρχαία Ἀχαΐα καὶ Ἡλεία» (Μάϊος 1989, Αύστριακὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο) δημοσιεύθηκε στὸν τόμο πρακτικῶν τοῦ συνεδρίου (σελ. 341-350). Στὶς 28 Ἰουλίου ἡ κ. Μουστάκα παρατήθηκε ἀπὸ τὴ θέση τῆς ὡς συντάκτριας τοῦ Κ.Ε.Α. τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, προκειμένου νὰ συνεχίσει τὴν διδασκαλία της στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ὅπου τὸ 1990 εἶχε ἐκλεγεῖ ἐπίκουρη καθηγήτρια.

Τέλος, κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐγκρίθηκε καὶ ἄρχισε ἐρευνητικὸ πρόγραμμα ἐποπτευόμενο ἀπὸ τὸ Κ.Ε.Α. καὶ χρηματοδοτούμενο ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας (Π.Δ. 432/81) μὲ θέμα τοὺς τάφους καὶ τὶς ταφές τῆς Ἀττικῆς κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους (τὸ πρόγραμμα ἐκτελεῖται ἀπὸ τὸν δρα ἀρχαιολόγο Κ. Δάλλα).

Διεθνὴ Προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας ποὺ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κ.Ε.Α.:

### I. *Corpus Vasorum Antiquorum*

“Οπως καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, τὸ πρόγραμμα τοῦ CVA παρουσίασε σημαντικὴ πρόοδο. ‘Ἡ Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. ὀλοκλήρωσε τὴν συγγραφὴ τεύχους ποὺ περιλαμβάνει τοὺς ἀττικοὺς μελανόμορφους σκύφους τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, τὸ ὅποιο πρόκειται νὰ κατατεθεῖ πρὸς ἔκδοση ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1992. Συνεχίσθηκε ἡ προετοιμασία τῶν τευχῶν τῆς κ. X. Κουκούλη-Χρυσανθάκη (Ἄγγεια τῆς Συλλογῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης) καὶ τοῦ κ. K. Σισμανίδη (Ἄγγεια τοῦ Ἀρχαιολ. Μουσείου Θεσσαλονίκης). ‘Ἐπίσης, ἀνατέθηκε ἡ συγγραφὴ τεύχους ποὺ θὰ περιλαμβάνει ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Μαραθῶνος στὸν λέκτορα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Π. Βαλαβάνη, ἀττικές μελανόμορφες ληκύθους τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου στὶς ἀρχαιολόγους κ.κ. E. Στασινοπούλου καὶ P. Προσκυνητοπούλου, καὶ ἀγγεῖα τῆς Ἐφορείας Ἀρχαιοπωλείων καὶ Ἰδιωτικῶν Συλλογῶν στὴν Διευθύνουσα

τοῦ Κ.Ε.Α. Τὰ τεύχη αὐτά, πλὴν τοῦ τελευταίου, θὰ χρηματοδοτηθοῦν ἀπὸ τὴν 'Επιτροπὴν 'Ερευνῶν τῆς 'Ακαδημίας (Π.Δ. 432/81).

## II. Tabula Imperii Romani

Μετὰ τὴν τελικὴν ἐπεξεργασία τοῦ λημματικοῦ τμήματος τοῦ τεύχους 'Ανατ. Μακεδονίας-Δυτ. Θράκης, ἡ 'Ακαδημία ἥλθε σὲ συνεννόηση μὲ τὴν Γεωγραφικὴν 'Υπηρεσία Στρατοῦ ἡ δοκία δέχθηκε νὰ ἀναλάβει (μὲ κάλυψη τῶν ἔξοδων ὑλικοῦ ἀπὸ τὴν 'Ακαδημία) τὴν ἐκτύπωση τοῦ κειμένου καὶ τῶν χαρτῶν. "Αρχισε ἡ σύνταξη τῶν χαρτῶν ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐποπτεία τῆς 'Ακαδημίας καὶ προβλέπεται νὰ ὀλοκληρωθεῖ μέσα στὸ 1992.

'Ως πρὸς τὸ τεύχος Κρήτης, ἔγινε λημματογράφηση καὶ ὅλων περιοχῶν (σημειωνές ἐπαρχίες 'Αποκορώνου, Σφακίων, Ρεθύμνου καὶ 'Αγίου Βασιλείου).

Τὴν ἐπιστημονικὴν εὐθύνην τοῦ προγράμματος τῆς TIR διατηρεῖ ὁ τέως Διευθυντὴς τοῦ Κ.Ε.Α. Κ. Μπουραζέλης καὶ ἡ ἐκτέλεσή του πραγματοποιεῖται μὲ τὴν συνεργασία τῶν δρ. Π. Καραναστάση καὶ Α. Πετροπούλου.

"Αλλες δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κ.Ε.Α.:

'Η Διευθύνουσα τοῦ Κ.Ε.Α. παρέδωσε πρὸς δημοσίευση τὰ ἄρθρα «Keraon et Matton», «Lykomedes», «Nephele», «Nephelai», «Nereus» γιὰ τὸν 6ο τόμο τοῦ Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC).

'Η κ. 'Ορφανίδη-Γεωργιάδη συμμετέσχε μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Decorative Elements of Thessalian Figurines» στὸ 12ο Συνέδριο τῆς Διεθνοῦς 'Ενώσεως Προϊστορικῶν καὶ Πρωτοϊστορικῶν 'Επιστημῶν, Μπρατισλάβα, 1/9-7/9/91.

'Η κ. Μουστάκα μετέβη τὸν 'Ιούνιο στὴν 'Ελβετία μετὰ ἀπὸ πρόσκληση καὶ ἔδωσε διαλέξεις σὲ διάφορες πόλεις μὲ θέμα «Προβλήματα τῆς ἀρχαικῆς πηλοπλαστικῆς» (περίληψη θὰ δημοσιευθεῖ σὲ προσεγές τεύχος τοῦ περιοδικοῦ Antike Kunst). 'Επίσης, παρέδωσε πρὸς δημοσίευση στὸν 6ο τόμο τοῦ LIMC τὸ ἄρθρο «Nike».

Τέλος, ἡ κ. Δανιηλίδου ἀσχολήθηκε μὲ τὴν συστηματικὴν ἐκμάθηση τῆς χρήσης τοῦ νέου H/Y Macintosh τοῦ Κέντρου καὶ ἀνέλαβε τὴν ἐκπαίδευση στὴν χρήση του καὶ τῶν ὅλων ἐρευνητῶν τοῦ Κ.Ε.Α. 'Η ἀπόκτηση τοῦ νέου αὐτοῦ ὑπολογιστῆς στὰ πλαίσια τῆς μηχανοργάνωσης τῆς 'Ακαδημίας μὲ τὴν ἐγκατάσταση συστήματος Apple-Macintosh ὑπῆρξε ἔξαιρετικὰ χρήσιμη γιὰ τὸ Κέντρο μας. Εὔχης ἔργο θὰ ἥταν ἡ ἐπέκταση τοῦ συστήματος μὲ τὴν προμήθεια καὶ ὅλων τερματικῶν, ἔτσι ὡστε δόσο τὸ δυνατὸν περισσότεροι συντάκτες νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα χρήσης του πρὸς ὅφελος τῆς ἐκτελούμενης στὸ Κέντρο ἐρευνητικῆς ἐργασίας.

'Η Διευθύνουσα  
Μαρία Πιπιλῆ